

Kitaabka Daanyeel – Boqol iyo Shan iyo Sagaashan

Jidka loo marayo Sharciga Axadda: Doorka Trump iyo Furfuranka Nebinimada ee Daanyeel 11

Jeff Pippenger
2024-04-25

Taariikhda qarsoon ee aayadda afartanaad waxay ka kooban tahay taxanaha lix madaxweyne laga bilaabo wakhtiga dhammaadka ee 1989 ilaa 2020, markaas oo Biden, madaxweynihii toddobaad, uu xaday madaxtinnimada. Sannadka 2020 wuxuu calaamadeeyaa bilowga taariikh qarsoon, laga bilaabo bartaas ilaa “Alexander the Great”, taas oo matalaysa goorta boqortooyada toddobaad ee waxsii sheegidda Kitaabka Quduuska ah la taago xeerka Axadda ee dhowaan imanaya. Tobankaas boqor waxay isla markiiba ku heshiiyaan inay boqortooyadooda toddobaad siiyaan boqortooyada siddeedaad oo ka mid ah toddobada—awoodda baadariga. Taariikhdaas qarsoon waxay ku bilaabataa madaxweynihii toddobaad waxayna ku dhammaataa boqortooyada toddobaad.

Marka taariikhdu caddeyso in u dhexeeya Xerxes, oo matalaya boqorka hodanka ah ee kiciya Grecia, iyo Aleksandarkii Weynaa, ay jireen siddeed boqor oo Beershiyaan ah, waxaynu ogaanaynaa in taariikhda qarsoon ee u dhexaysa dhammaadka aayadda labaad iyo aayadda saddexaad ay matalayso xilliga tijaabada ee sanamka bahalka iyada oo loo marayo tirada siddeed. Sanamka bahalka ee Maraykanka si buuxda ayuu u taagan yahay marka sharciga Axadda la dhaqan-geliyo, waxaana markaas yimaada boqortooyada toddobaad dabadeedna tan siddeedaad. Siddeeda boqor ee Beershiyaanku waxay ku dhammaadaan Aleksandarkii Weynaa, sidaas darteed tirada siddeed waxay calaamad u tahay xilliga tijaabada ee sanamka bahalka oo ku soo gunaanadma sharciga Axadda.

Aayadaha tobnaad ilaa shan iyo tobnaad waxay inoo sheegayaan in wakhtiga imtixaanka ee sanamka bahalka uu ahaa kii saddexaad ee saddex calaamadood oo lagu matalay taariikhda Makkabiyiinta, iyo in calaamadda saddexaad ay ahayd muddo waqti ah oo ka bilaabmatay 161 BC kuna dhammaatay 158 BC. Muddadaas waxay ka dambaysay calaamaddii kowaad ee 167 BC, taas oo tilmaamaysay bilowgii Kacdoonkii Makkabiyiinta ee Modein, oo ah magaalo magaceedu macnihiisu yahay “in la diido.” 164 BC waxay ka dambaysay diidmadaas ka dhacday Modein, waxayna tilmaamaysay quduus-ka-dhiggii labaad ee macbudkii labaad. 164 BC waxay tilmaamaysaa caleemo-saarkii labaad ee Donald Trump sidii madaxweynihii siddeedaad tan iyo Reagan sannadkii 1989, kaas oo ka mid ah toddobada. Caleemo-saarkiisii Janaayo 20, 2025 waxaa lagu matalay 164 BC, iyo xafladda dib-u-quduus-ka-dhigista, taas oo dhalisay mucjisada shaydaanimada ah ee ay ku jiraan laba tixraac oo sheegaya in siddeedku ka mid yahay toddobada.

Sidaas darteed, siddeedii boqor ee Beershiyaanku waxay metelaan taariikhda isbahaysiga Yuhuudda iyo Rooma laga bilaabo 161 BC ilaa 158 BC, iyadoo sidaas ku bixinaya markhaati labaad oo ku saabsan wakhtiga imtixaanka ee sawirka bahalka ee ka dambeeya caleemo-saarkii

Trump ee 2025. Aayadda labaadna waxay u gudubtaa doorashadii la xaday ee 2020, halkaas oo ay ku dhammaanayso ilaa markhaatiga taariikhiga ah ee siddeedii boqor ee Beershiyaanka la dabaqo, oo ay helaan dabaqankooda ka dib caleemo-saarkii labaad ee Trump. Marka siddeedii boqor ee Beershiyaanka la dul dhigo taariikhda u dhexaysa aayadda labaad iyo tan saddexaad, weli waxaa jira xilli qarsoon oo ka bilaabma caleemo-saarkii Biden ilaa caleemo-saarka labaad ee Trump.

Taariikhdaas qarsoon waxaa lagu aqoonsaday Muujintii cutubka kow iyo tobnaad, halkaas oo bahalka cawaanimadu ku dilo labada markhaati sannadkii 2020. Markaas, saddex maalmood iyo badh oo astaan ah dabadeed, Miikaa'iil ayaa soo dega si uu u soo nooleeyo labada markhaati. Trump "soo sara kacay" ayaa bilaabay ololihisii saddexaad ee madaxweynenimo Noofambar 15, 2022, waxaana "codka cidlada ka yeedhaya" ee soo sara kacay uu bilaabay inuu u yeedho boqol iyo afartan iyo afar kun dhammaadkii Luulyo, 2023.

Aayadaha toban, kow iyo toban, iyo laba iyo toban ee Daanyeel cutubka kow iyo tobnaad waxay tilmaamayaan Dagaalka Yukrayn oo bilaabmay sannadkii 2014, kuna dhammaan doona guul Ruushku gaadho, waxaana xigi doona burburka isbahaysiga hadda jira ee Ruushka, sida uu astaan ahaan uga muuqday burburkii Midowgii Soofiyeeti sannadkii 1989.

Aayadaha saddex iyo tobnaad ilaa shan iyo tobnaad waxay aqoonsanayaan saddex khad oo wax sii sheegid ah. Khadka bogsiiinta baabasiimada ee bilaabma marka dhilladii Turos ay ka soo baxdo dhuumashadii waxaa lagu muunadeeyey aayadda afar iyo tobnaad, oo dhammaystirkiisa taariikheedna waa 200 BC, markaas oo Roomaankii jaahiliga ahaa uu soo galay taariikhda wax sii sheegidda isagoo ah tuugagga dadkaaga, kuwaas oo isa sarraysiiya, hase yeeshee dhaca.

Saddexdan aayadood gudahooda, xariiqda nebiyadeed ee Jamhuuriyadnimada riddada ah waxaa lagu metelayaa taariikhda Antiochus III, kaas oo tusaale u ah doorka Trump ee ah madaxweynihii siddeedaad, kaas oo ah toddobada ka mid ah. Aayaduhuna sidoo kale waxay aqoonsanayaan xariiqda nebiyadeed ee Protestantism-ka riddada ah, sida lagu metelay taariikhda Maccabees.

Safka nebinnimada ee geeska runta ah ee Borotestaanka, oo ku bilaabatay dhaqdhaqaaqii Filadelfiyaanka ee Milleriyiinta, kuna dhammaata dhaqdhaqaaqa Filadelfiyaanka ee boqolka iyo afartan iyo afarta kun, waa in sidoo kale lagu dul saaraa taariikhda qarsoon ee aayadda afartan. Toddobada onkod ee Muujintii cutubka tobnaad waa astaan u ah labadaba dhaqdhaqaaqii Filadelfiyaanka ee Milleriyiinta iyo boqolka iyo afartan iyo afarta kun. Xiridda nebinnimada iyo furidda nebinnimada waxaa dhammaystira Masiixa, oo marka uu sidaas sameeyo, wuxuu isu muujinayaa sidii Libaaxa qabiilka Yahuudah. Cutubka tobnaad, malaa'igta ay Sister White tidhaahdo waa "qof aan ka yarayn Ciise Masiix qudhiisa" ayaa "cod weyn ku qayliyey, sida libaax u ciyo; oo markuu qayliyey dabadeed, toddoba onkod ayaa codkoodii ku dhawaaqay."

Masiixu, isagoo ah Libaaxa qabiilka Yahuudah, wuxuu toddobadii onkod geliyey taariikhda nebinnimada qiyaastii sannadka 100, isla markiiba na wuu xidhay, waayo "markii toddobadii onkod codkoodii ku hadleen," Yooxanaa "wuxuu ku sigtay inuu qoro: oo" wuxuu "ka maqlay cod samada ka yidhi," "xidh waxyaalaha ay toddobadii onkod ku hadleen, hana qorin."

Taariikhda qarsoon ee aayadda afartanaad hadda waxaa furaya Libaaxa qabiilka Yahuudah, taariikhdaasna xariiqda geeska Protestanka ee runta ah waxaa matala toddobada onkod. Markii codkii cidlada ka yeedhay uu bilaabay inuu qayliyo bishii Luuliyo 2023, Libaaxa qabiilka Yahuudah wuxuu furay muujin kale oo ku saabsan waxa ay “Toddobada Onkod” matalaan.

Toddobada onkod ee ka dhaca waxay matalaan taariikhda ka bilaabmaysa 18-ka Luulyo, 2020, markii dhaqdhaqaaqii boqol iyo afar iyo afartan kun lagu laayay jidadka, ilaa sharciga Axadda ee dhowaan imanaya. Xariiqda toddobada onkod waxay tilmaamaysaa “dhacdooyin” ka dhaca taariikhdaas. Niyad-jabkii ugu horreeyey waxaa ku xiga farriinta Qaylada Habeenbarka, waxaana ka dambeeya sharciga Axadda. Markii Sister White ay toddobada onkod ku aqoonsatay, ha ahaato taariikhda malaa’igta koowaad iyo tan labaad, ama dhacdooyin mustaqbalka ah, labadaba matalaadahaas waxay ku aqoonsatay inay metelaan “dhacdooyin”.

Farriinta Oohinta Saqda Dhexe waxay u ekaan kartaa wax aan ahayn “dhacdo”, laakiin taariikhda Millerite-ka shirkii teendhada ee Exeter ee Agoosto 12 ilaa 17, 1844 wuxuu ahaa “dhacdo”, oo leh faahfaahin dhowr ah oo la xidhiidha dhacdadaas. Hase yeeshee imaatinka farriinta Oohinta Saqda Dhexe ee shirka teendhada sidoo kale wuxuu ahaa dhammaystirka masaalka tobanka bikradood ee Matayos 25. “Dhacdada” shirkii teendhada ee Exeter waxay ahayd dhammaystirka toddobada onkod, laakiin masaalka tobanka bikradood kama hadlo dhacdooyinkaas; wuxuu ka hadlayaa “waayo-aragnimada” bikradaha,

“Masaalka tobanka gabdhood ee bikradaha ah ee ku jira Matayos 25 wuxuu kaloo muujinayaa waayo-aragnimada dadka Adventist-ka ah.” *The Great Controversy*, 393.

Sida toddobada onkod ay u aqoonsadaan taariikhda isbarbar socota ee dhaqdhaqaaqa malaa’igta koowaad iyo tan saddexaad, sidaas oo kale masaalkii tobanka bikradoodna wuxuu sidoo kale aqoonsadaa labada taariikhood ee isbarbar socda.

“Badanaa waxaa la ii tilmaamaa masaalka tobanka bikradood, oo shan ka mid ahi caqli lahaayeen, shanna nacas ahaayeen. Masaalkani waa la oofiyey, welina waa la oofin doonaa ilaa xarafka ugu dambeeya, waayo wuxuu si gaar ah ugu khuseeyaa wakhtigan, oo sida farriinta malaa’igta saddexaad, waa la oofiyey, wuxuuna sii ahaan doonaa runta wakhtigan ilaa dhammaadka wakhtiga.” *Review and Herald*, August 19, 1890.

Astaanta toddobada onkod waxay u taagan tahay “dhacdooyinka” taariikhaha isbarbar socda, tobanka bikradana waxay u taagan yihiin “waayo-aragnimada” bikradaha xigmadda leh iyo kuwa nacasyada ah ee ku jira labadaas taariikhood ee isbarbar socda. Waayo-aragnimadii Millerite, ilaa 1856, waxay ahayd waayo-aragnimadii Philadelphia, waayo-aragnimada dhaqdhaqaaqa boqol iyo afartan iyo afar kunna waxay ahayd waayo-aragnimadii Laodicea, ilaa wax yar ka dib Luulyo, 2023. Labada taariikhoodba, bikrado xigmadda leh iyo bikrado nacasyo ah ayaa la muujin doonaa marka farriinta Qaylada Habeenbadhku timaaddo, waayo markaas ayaa la arki doonaa kii lahaa saliidda diyaargarowga.

“Xaaladda Kaniisadda ee ay matalaan bikradaha nacasyada ah, waxa kale oo looga hadlayaa inay tahay xaaladda La’odikiya.” *Review and Herald*, August 19, 1890.

Kuwa diida inay cunaan farriinta ku jirta gacanta Mikaa'iil malaa'igta sare oo soo degay dhammaadkii Luulyo, 2023, waxay ku sii nagaan doonaan xaaladda La'odikiya; kuwa qaata kitaabka yar oo cuna se waxay u gudbi doonaan xaaladda Filadelfiya. Xaaladda La'odikiya waxay metelaysaa dad, ama qof, Masiixu ka joogo dibaddiisa, hase ahaatee doonaya inuu galo; xaaladda Filadelfiyana waxaa lagu metelaa isku-darka Ilaahnimada iyo dadnimada. Toddobada onkod waxay aqoonsadaan "dhacdooyinka" khadka geeska borotestaanka runta ah ee lagu dhex dhigay taariikhda qarsoon ee aayadda afartan, taasoo bilaabmaysa Luulyo 18, 2020 kuna dhammaanaysa sharciga Axadda.

Masaalka tobanka bikradood ah wuxuu tilmaamayaa "waaya-aragnimada" kuwa loogu yeedhay inay ka mid noqdaan boqol iyo afar iyo afartan kun intii lagu jiray isla muddadaas. "Dhacdooyinka" lagu garto taariikhda boqol iyo afar iyo afartan kun laga bilaabo Luulyo 18, 2020 ilaa sharciga Axadda, iyo "waaya-aragnimada" labada qaybood intii lagu jiray taariikhdaas, waxaa weheliya tilmaamidda shaqadii loo qoondeeyey ee jirtay oo weli ku qoondeysan labadan taariikhood ee isbarbar socda. Shaqadaas waxaa metela malaa'igaha Muujintii afar iyo tobnaad, oo shaqadii Milleriyiintana waxaa metelay malaa'igtii kowaad iyo tii labaad, halka shaqada boqol iyo afar iyo afartan kun ay metelayso malaa'igta saddexaad.

"Waxaan helay fursado qaali ah oo aan ku helo waayo-aragnimo. Waxaan waayo-aragnimo ku lahaa farriimaha malaa'igta kowaad, labaad, iyo saddexaad. Malaa'igtu waxaa lagu muujiyey iyadoo dhexda samada ku duulaya, iyadoo dunida ku dhawaaqaya farriin digniin ah, oo si toos ah ula xiriirta dadka ku nool maalmaha ugu dambeeya ee taariikhda dhulkan. Qofna ma maqlo codka malaa'igtan, waayo, iyagu waa astaan u taagan dadka Ilaah oo si waafaqsan la shaqaynaya koonka samada. Rag iyo dumar, oo Ruuxa Ilaah iftiimiyey, oo runta quduus lagaga dhigay, ayaa ku dhawaaqa saddexda farriimood siday u kala horreeyaan." *Life Sketches*, 429.

Hawshii Ilaah siiyey dadkiisa maalmaha ugu dambeeya Sebtembar 11, 2001, bilowgii wakhtiga shaabadaynta, ayaa mar kale la siiyaa dadkiisa maalmaha ugu dambeeya dhammaadka wakhtiga shaabadaynta, markii Miikaa'iil soo degay Luulyo 2023.

"Yooxanaa wuxuu arkay 'malaa'ig kale oo samada ka soo degaysa, iyadoo leh amar weyn; oo dhulka oo dhammuna waxaa iftiimiyey ammaanteeda.' Muujintii 18:1. Hawshaasu waa codka dadka Ilaah oo dunida ku dhawaaqaya farriin digniin ah." *The 1888 Materials*, 926.

Sida "dhacdooyinka" ay matalaan toddobada onkod, iyo "waayo-aragnimada" ay matalaan tobanka bikradood, shaqada saddexda malaa'igoodna waxay meteshaa laba taariikhood oo is barbar socda.

"Ilaah wuxuu farriimaha Muujintii 14 siiyey meeshooda ku jirta silsiladda waxsii sheegidda, shaqadooduna ma joogsan doonto ilaa xidhitaanka taariikhda dhulkan. Farriimaha malaa'igta koowaad iyo tan labaad weli waa run u taagan wakhtigan, waana inay barbar socdaan kan kan ka dambeeya. Malaa'igta saddexaad waxay digniinteeda ku naadinaysaa cod weyn. 'Waxyaalahan dabadeed,' ayuu Yooxanaa yidhi, 'waxaan arkay malaa'ig kale oo samada ka soo degaysa, iyadoo leh amar weyn, dhulkuna wuxuu ku iftiimay ammaanteeda.' Iftiimintan dhexdeeda, iftiinka dhammaan saddexda farriimood waa la isu geeyey." *The 1888 Materials*, 804.

Aayadaha saddex iyo tobnaad ilaa shan iyo tobnaad ee Daanyeel kow iyo tobnaad waxaa lagu aqoonsaday hawsha nebiyadeed ee xariiqda Protestantism-ka riddada ah (Makkabees), jamhuuriyadnimada riddada ah (Antiochus III), iyo dhillada Turoos (tuugada dadkaaga). Isla taariikhdaas qudheeda, xariiqyada nebiyadeed ee geeska Protestant-ka runta ah ee boqolka iyo afartan iyo afarta kun waxay aqoonsadaan hawshooda, “waayo-aragnimadooda”, iyo “dhacdooyinka” ka dhex dhaca dadka Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya. Xariiqda geeska Protestant-ka runta ah waxaa loo metelayaa sida toddobada onkod, kuwaas oo ah nebiyadda keliya ee ku jirta kitaabka Muujintii oo lagu aqoonsaday in la shaabadeeyey. Wax yar ka hor inta aanu tijaabadu xidhmin, amarku wuxuu ka yimaadaa Libaaxa qabiilka Yahuudah, Kan shaabadeeyey nebiyadda toddobada onkod, si loo furo nebiyadaha kitaabkan.

Furitaanka toddobada onkod dhammaadka wakhtiga shaabadaynta boqol iyo afar iyo afartan kun, kaas oo horay loogu sii muujiyey furitaanka toddobada onkod bilowgii wakhtiga shaabadaynta, waa in lagu dabaqaa (sadarka dul saaran sadarka) qaybta kitaabka Daanyeel ee la xidhiidha maalmaha ugu dambeeya, qaybtaasina waa taariikhda qarsoon ee aayadda afartan. Marka furitaankaas si buuxda loo dhammaystiro, sida uu u matalo furitaanka shaabaddii toddobaad, Ilaah wuxuu ku soo daadshayaa dabka Ruuxiisa Quduuska ah dusha boqol iyo afar iyo afartan kun, sida uu xertii ugu sameeyey Bentakostiga. Bentakostigu wuxuu la jaanqaadaa sharciga Axadda ee dhawaan imanaya.

“Waa anigoo leh hammi aad u qoto dheer ayaan u sugayaa wakhtiga ay dhacdooyinkii maalinta Bentakostiga dib loogu soo celin doono iyadoo awood ka sii weyn tii markaas jirtay. Yooxanaa wuxuu leeyahay, ‘Waxaan arkay malaa’ig kale oo samada ka soo degtay, iyadoo leh awood weyn; oo dhulkuna wuxuu ka iftiimay ammaanteedii.’ Markaas, sida xilligii Bentakostiga, dadku waxay maqli doonaan runta iyagoo lala hadlayo, nin waluba afkiisa hooyo.”

“Ilaah wuxuu naf cusub ku neefin karaa naf kasta oo si daacad ah u doonaysa inay isaga u adeegto, wuxuuna bushimaha ku taaban karaa dhuxul nool oo allabariga laga soo qaaday, kana dhigi karaa kuwo ku hadla ammaantiisa si codkarnimo leh. Kumannaan cod ayaa lagu beeri doonaa xoogga ay ku sheegaan runta yaabka leh ee Erayga Ilaah. Carrabka taataabtaa waa la furfuri doonaa, kuwa xishoodka lihina waa la xoogayn doonaa inay runta u marag furaan si geesinimo leh. Rabbigu ha ka caawiyo dadkiisa inay macbudka nafta ka nadiifiyaan wasakh kasta, oo ay ilaashadaan xidhiidh sidaas u dhow oo ay isaga la leeyihiin si ay uga qaybqaataan roobka dambe marka la shubo.” Review and Herald, July 20, 1886.

Bilowga wakhtiga shaabadayntu wuxuu tusaale u yahay dhammaadka wakhtiga shaabadaynta. Bilowgii roobkii dambe ayaa qiyaas ahaan loo shubay, dhammaadkiisana waxaa loo shubaa qiyaas la’aan. Malaa’igtii soo degtay 11 Sebtembar, 2001 waa isla malaa’igta soo degtay dhammaadka Luulyo, 2023. Taariikhda Bentakostiga waxay ka bilaabatay sarakiciddii Masiixa, dhammaadka dhammaystirka qumman ee Bentakostiguna wuxuu ku egyahay sarakicidda boqol iyo afartan iyo afarta kun.

“Ficilka Masiixu ku neefsaday xertiisii Ruuxa Quduuska ah, uguna gudbiyey nabaddiisa, waxay la mid ahayd dhawr dhibcood oo roob ah ka hor qubka faraha badan ee la bixin lahaa

maalinta Bentakostiga.” Spirit of Prophecy, mugga 3, 243.

Masiixu wuxuu ku neefsaday xertiisii ka dib markii uu sara kacay, isla markiiba ka dib markii uu u koray Aabbihiis. Markii uu ka soo degay la kulankii Aabbihiis, wuxuu u muuqday xertii oo ku neefsaday iyaga “dhawr dhibcood” oo ka horreeyey “roobabkii badnaa ee Bentakostiga.”

Dhibcahaas yar yar waxay metelaan bilowga wakhtiga shaabadaynta, roobabka badanna waxay metelaan dhammaadka. Bilowga wakhtiga shaabadaynta ayaa lagu soo celiyaa dhammaadka, oo sidii Masiixu ugu neefsaday xertiisii bilowgii xilligii Bentakostiga, ayuu ugu neefsaday dadkiisa maalmaha ugu dambeeya dhammaadka xilligaas.

“Lafaha engegan waxay u baahan yihiin in Ruuxa Quduuska ah ee Ilaah uu ku neefsado, si ay u dhaqaaqaan, sidii iyagoo ka soo sara kacay kuwii dhintay.” Bible Training School, December 1, 1903.

Dhimashada labada markhaati waxa ku jirta xaqiiqda ah in kuwii ku dhawaaqay farriinta beenta ah ee Nashville iyo July 18, 2020, ay sidaas u sameeyeen iyagoo ah reer La'odikiya. Soo-noqoshada lafaha engegan ee dhintay waxay ka dhigan tahay kala-guur laga soo baxayo xaaladda La'odikiya, taas oo ah xaalad dhimasho, loona gudbayo xaaladda Filadelfiya, taas oo ah nolol. Neefta keenta soo-noqoshada iyo kala-guurka waa farriin nebiyadeed.

“Xoog noocee ah ayaan Ilaah ka haysannaa si qalbiyada barafka ah, ee haysta keliya diin sharci ku kooban, ay u arkaan waxyaalaha ka sii wanaagsan ee loo diyaariyey iyaga—Masiixa iyo xaqnimadiisa! Farriin nolol-bixisa ayaa loo baahnaa si ay nolol u siiso lafaha engegan.” Manuscript Releases, volume 12, 205.

Muddadii u dhexeysay sara-kiciddii Masiixa waxaa loo kala qaybiyey laba waqti, kii ugu horreeyeyna wuxuu ahaa afartan maalmood, markaasuu kor loo qaaday, waxaana xigay toban maalmood ka hor Bentakostiga. Afartan waa astaan cidlada ah, sida ay yihiin saddex maalmood iyo badh ama kun iyo laba boqol iyo lixdan sannadood ama maalmood.

Markii Miikaa'iil soo degay Luulyo 2023, saddexdii maalmood iyo barkii dhimashada ee jidadka lagu arkayay way dhammaadeen, iyadoo Masiixu bilaabay shuqulkii uu ku mideynayay Ilaahnimadiisa iyo dadnimada dhexdooda boqol iyo afar iyo afartan kun. Shuqulkaas waxaa lagu metelay tobanka maalmood ee ka horreeyay Bentakostiga, halkaas oo dembiga laga fogeeyey oo midnimada walaalaha dhexdooda laga taagay. Toban waxay u taagan tahay hab tijaabo ah, habkaas tijaabaduna wuxuu ku dhammaaday Bentakostiga, kaas oo u taagan sharciga Axadda.

Taariikhdaas qudheeda ee ku jirta aayadda afartanaad, halkaas oo siddeeddii boqor ee Faaris iyo taariikhda isbahaysigii u dhexeeyey Yuhuudda iyo Rooma ay metelaan habka imtixaanka ee sawirka bahalka, habka imtixaanka ee bikradahana waxaa lagu muujiyey tobanka maalmood ee ka horreeyey Bentekostiga. Geesaha riddada ah ee Protestantism-ka iyo Jamhuuriyadnimadu waxay taariikhdaas ku midoobaan inay sameeyaan sawirka bahalka, halka geeska runta ah ee Protestant-ka uu dadnimadooda ku mideeyo Ilaahnimada Masiixa, sidaasna ku sameeyo sawirka Masiixa hab kala saaraya laba dabaqadood oo caabudayaal ah.

Dhacdooyinka taariikhiga ah ee lagu matalay toddobada onkod ayaa laga furay taariikhda lagu matalay aayadaha saddex iyo tobnaad ilaa shan iyo tobnaad ee Daanyeel kow iyo toban, waxaana iyaga oo wada jira la waafajiyey taariikhda qarsoon ee aayadda afartan, taas oo ku dhammaanaysa sharciga Axadda ee dhowaan imanaya, halkaas oo wakhtiga imtixaanka ee kuwa Sabtida dhawra uu ku xidhmayo.

“Haddana, masaalladani waxay barayaan inaanu jirin waqti tijaabo ah xukunka ka dib. Marka shaqada injiilka la dhammaystiro, isla markiiba waxaa xiga kala soocidda kuwa wanaagsan iyo kuwa sharka leh, masiirka koox kastaana weligiisba wuu go’an yahay.” Christ’s Object Lessons, 123.

Kala soocidda kuwa xigmadda leh iyo kuwa nacasyada ah, kuwa La'odikiya iyo kuwa Filadelfiya ama sarreenka iyo gocondhada waxaa dhammaystira malaa'igaha.

“Haramaha iyo sarreenkuba ha isla koraan ilaa goosashada. Markaasna waa malaa'igaha kuwa qabta hawsha kala-soocidda.” Selected Messages, book 2, 69.

Farriinta la furayo wax yar ka hor intaan albaabka nimcadu xidhmin waxay aqoonsanaysaa hawsha dadka Ilaah, sida ay malaa'igtu u metelaan. Farriinta ku jirta maqaalladan hadda waxaa lagu daabacayaa dunida dacalladeeda in ka badan lixdan af (carrab). Tani hadda waa la fulinayaa wax yar ka hor intaan albaabka nimcadu xidhmin, waana hawsha dadka Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya inay farriintan soo bandhigaan. Farriintu waxay aqoonsanaysaa dhacdooyinka loo metelay toddobada onkod, hawsha fahamka iyo soo bandhigidda farriintuna waxay dhalisaa waayo-aragnimada bikradaha xigmadda leh.

Waxaan daraasaddan ku sii wadi doonnaa maqaalka xiga.

“Riyooyinkii habeenkii waxaa hortayda ku maray muuqaal aad u naxdin badan. Waxaan arkay kubbad dab ah oo aad u weyn oo ku dhacday guryo waaweyn oo qurux badan dhexdood, taasoo markiiba sababtay baabba’oodii. Waxaan maqlay qof leh: ‘Waan ogayn in xukummada Ilaah ay dhulka ku soo socdeen, laakiin ma aynaan ogayn inay sidaas u dhaqsiyo badan u iman doonaan.’ Kuwo kale, iyagoo codad murugo daran leh, waxay yidhaahdeen: ‘Waad ogayd! Haddaba maxaad noogu sheegi wayday? Annagu ma aynaan ogayn.’ Dhinac kasta waxaan ka maqlayay erayo canaan la mid ah oo la hadlayay.”

“Anigoo ku jira murugo weyn ayaan soo toosay. Haddana waan seexday, waxaana ii muuqatay inaan ku dhex jiro kulan weyn. Mid amar leh ayaa la hadlayay dadkii kulanka joogay, hortoodana waxa la hor dhigay khariidad dunida ah. Wuxuu yidhi khariidaddu waxay ka tarjumaysaa beerta canabka ah ee Ilaah, taas oo ay tahay in la beero oo la daryeelo. Sida iftiin samada ka imanayaa ugu iftiimo qof kasta, qofkaasna waa inuu iftiinka u soo celiyo kuwa kale. Meelo badan waa in nalal lagu shido, nalalkaasna nalal kale oo dheeraad ah waa in laga sii shido.”

Erayadii waa lagu celceliyey: “Idinku waxaad tihiiin cusbadii dhulka; laakiinse haddii cusbadu dhadhankeedii lumiso, maxaa mar kale loogu cusbayn doonaa? Markaas dabadeed waxba uma fiicna, in dibadda lagu tuuro mooyaane, oo dadku cagaha ku tuntaan. Idinku waxaad tihiiin iftiinkii dunida. Magaalo buur ku taallaa ma qarsoomi karto. Sidoo kale dadku shumac ma

shitaan oo dambiil hoosteeda ma dhigaan, laakiinse waxay saaraan laambad-saar, oo wuxuu iftiin siiyaa kulli kuwa guriga ku jira. Iftiinkiinnu sidaas ha ugu iftiimo dadka hortooda, si ay shuqulladiinna wanaagsan u arkaan, oo ay u ammaanaan Aabbihinna jannada ku jira.”

Matayos 5:13–16.

“Waxaan arkay fallaaro iftiin ah oo ka soo baxaya magaalooyin iyo tuulooyin, iyo meelaha sare iyo meelaha hoose ee dhulka. Erayga Ilaah waa la addeecay, sidaas darteedna xusuusyo isaga loo dhigay ayaa ka jiray magaalo kasta iyo tuulo kasta. Runtiisa waxaa lagu naadiyey dunida oo dhan.

“Markaas khariidaddan waa la qaaday, mid kalena meesheedii ayaa la dhigay. Dusheeda iftiin ayaa ka soo baxayay meelo yar oo keliya. Intii dunida kale ahaydna gudcur bay ku jirtay, iyadoo halkan iyo halkaa uu ka bidhaamayay wax yar oo iftiin ah. Macallinkayagu wuxuu yidhi: ‘Gudcurkani waa natiijada ka dhalatay in dadku raaceen jidkooda u gaarka ah. Waxay xannaanaysteen dabeecado shar ah oo dhaxal ah iyo kuwo la soo kobciyey. Waxay su’aal gelinta, ceeb-raacinta, iyo eedaynta ka dhigeen hawsha ugu weyn ee noloshooda. Quluubtoodu Ilaah la qumman ma aha. Iftiinkoodii waxay ku qariyeen hoosta dambiil.’”

“Haddii askari kasta oo Masiixa ka tirsan uu guti lahaa waajibaadkiisa, haddii waardiye kasta oo derbiyada Siyoon jooga uu buunka ku dhawaaqi lahaa cod sugan, dunidu mar hore bay maqli lahayd farriinta digniinta. Laakiin hawshu sannado bay dib uga dhacday. Intii dadku hurdeen, Shayddaanna wuu inaga hormaray.” Testimonies, volume 9, 28, 29.